

Издази Недјељом.

Цијена:
За ПРВУ ГОРУ и АУ-
СТРО-УГАРСКУ (с БОС-
НОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ)
на годину 6 ф., на по год.
3 ф., на четврт године 1 ф.
и 50 новчића.
За све остале земље у
ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ: на
годину 20 франака, на по
године 10 франака, на чет-
врт године 5 франака.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата плаће се у
плаћеним новчанима непо-
средно администрацији „Гл.
Црногорца“ на Цетиње, а
може се и картом упућу-
њом на пошту у Котор.
Доноси пишу се уредниш-
тву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се од
реда 5 новч. За огласе веће
и на дуже вријеме мање.

Војводе Миљана нема више на
овоме свијету.

Једва је прошло двије недјеље од
како му издахну син Тодор у најбо-
љој снази своје лијене младости, а по-
ђе за њим и отац; није могао пребо-
љети љуте ране, пуче му срце за мез-
имцем сином.

Још нијесу ни зарасла лица, још
нијесу ни порасле одрезане плетенице
јаднијех покајница васојевићкијех, за
надом и узаницом својом, за прејем-
ником врлина очинијех, а већ усану и
дични извор тијех врлина, нестале им
војводе Миљана, нема више њиховога
„Мана“. Укинута нада будућности
однесе и најдичнијег носиоца поносне
прошлости.

С војводом Миљаном сишла је у
гроб и једна свијетла глава повјесни-
це Црне Горе, повјеснице српства у
овијем крајевима, остављајући за со-
бом само неутариви траг свог неумр-
лог спомена.

Ако је Свијетлом Господару на-
шем срце рањено за Својим вјерним
савјетником, за Својим преставником и
ступом у племену Васојеву; ако је сва
Црна Гора душом заплакала за диком
својијех војвода и угледника: племе је
Васојевића на још теже јаде.

Свака ће се кућа разлијегати од
кукања и уздицаја, као да јој се шље-
ме сломило; свако ће се чељаде у цр-
но завити, свако ће се лице сузом и
крвљу поквасити, као да му је поги-
нуо рођени домаћин.

У ови час ивичу пред очима сва-
кога Црногорца живе успомене свијех
свијетлијех дјела покојниковијех, у ови
час мора се сјетити сваки син овијех
кршера што је војвода Миљан врије-
дио Црној Гори, што ли своје Госпо-
подару, што ли своје народу и племе-
ну. У ови час мора се свако сјетити
да је Црна Гора имала јунака и вла-
доца, да је српска повјесница имала

свога недобитника, да је српски образ
имао свој понос и свога свјетлика,
који је Миљана пригрлио као свога
друга, који га је наградио највећом
наградом којом онакови владалац може
даривати своје јунаке и помагаче: Ми-
љан је био побратим Књаза Данила.

Повратим Књаза Данила!

Сваком Црногорцу, сваком Срби-
ну мора срце живље закуцати кад по-
мисли на то. И силнији цареви и
краљеви имају своје пријатеље и љу-
бимце, по ти пријатељи и љубимци не
долазе навјек до те среће врлинама
Миљановијем. Повратима може имати
само Србин, а од свијех српскијех
племена остало је побратимство најсве-
тије Црногорцу. А од свијех Црног-
раца онога доба морало је побратим-
ство, као и свака друга јуначка вр-
лина српска, најсвећије бити Књазу
Данилу. Само Србин може имати по-
братама, само је Црна Гора, узданица
српскијех жеља, могла имати Данила.

А Ман је био побратим Данилов.

Дуже ће му и сјаније свијетлити
слава тог побратимства над гробом,
но што би му подицили самртни одар
сви крстови, све звијезде и ленте нај-
силнијих царева овога свијета.

Данило је знао ко га је побратио.

Данило је знао да је Миљан са-
ставио Васојевиће са његовом Црном
Гором. И ако би можда и Миљану био
мучнији тај свијетли чин, да нијесу
прегалачка и јуначка дјела Данилова
привукла к себи срца и тога племена
као и свијех осталијех, да није слава
са Грахова занјела и приљубила уз
Црну Гору и потомке Васојеве, као
што је запијела и укрјепила и цијело
племе Душаново: Ипак би се тај при-
љубљај мучно тако брзо, тако основно
и коначно свршио, да није било вој-
воде Мана.

Данило је знао да му је Миљан
са својијем јуначима освојио Колашин,
да је — — но ко би сад у овај час
изређао што је све вриједно и њему
и његовом Свијетлом Нашљеднику онај
те га онамад одијеше вјечној кући.

Војвода Миљан био је у свему и
свачему углед и узор старијех српски-
јех јунака. Ако је побио и који гри-
јех на души пред вјечнога судију, ни
ти гријеси јамачво нијесу извирали из
обичнијех човјечијих слабости, и ти су

гријеси били само изданци, само бујике
чистијех мушкијех врлина, онакви те
их историја и већијех народа броји у
ријетке особине својијех незаборавље-
ника.

Ми ћемо се првом приликом по-
ближе и потање сјетити живота и рада
војводе Миљана, тек се мало прибере
памет и опомињањз његовијех бли-
жијех зналица, вреника, пријатеља и
бојнијех другова послје невидовног
ударца те га још непрестано сви чују
на срцу и души од гласа његове смрти.

А како га Црна Гора неће никад
заборавити, тако ће се његов свијетли
спомен протезати и кроз врете овога
листа од године до године, докле год
у нас буде рада и јунака да нас по-
сјете на Миљана.

Вјечна му памет!

Телеграми „Гласа Црногорца.“

П А Р И З, 14 марта. „Ажанс Ава“
јавља: Италија је била предложила
да конференција преставника великијех
држава у Париграду пристане на
искање књаза владоца Бугарске, да
му се повјери за навјек ђенерално
губернаторство Источне Румелије. Р у-
с и ја је тај предлог о д б л а. Владе
осталијех великијех држава одговориле
су, кажу, неодлучно.

А Т И Н А, 14 марта. Службене по-
вине објављују указ, којијем се дижу
два нова позива резерве на оружје.
Прониси се глас да ће се бивши офи-
цери и десечари брзо позвати у вој-
ску да попуне потребу официера у ре-
зерви.

П А Р И З, 14 марта. Министар
војни опозвао је закон о повачењу и
закон о насеобинској војсци, и ако
их је по његову предлогу већ камара
била усвојила, но сенат још није. Ми-
нистар је једанак објавио скупштини
да ће јој подијети 15 маја закон
који ће одредити цијелокупну организа-
цију војске.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

Балканске земље.

Србија. У Биограду непрестано
траје министарска криза. Влада г. Га-

рашапина још навјек надише и никако
да се опорави, ни бар једном да
издахне.

Као што јавља „Пол. Кор.“, по-
шао је 2 марта секретар Занковић са
потписаним уговором о миру у Буку-
решт. Г. Мијатовићу је наређено да
по жици јави кад се буду потписате
уговорне исправе измјениле те да
одмах за тијем крене у Биоград.

Министри су се сви вргнули из
Ниша исти дан по подне.

Службени војни лист објављује
указ о распореду војске, којијем се
своди редовна војска на стање мира и
назначује сваком дијелу мјесто пре-
бивања.

Службене „Српске Новине“ до-
носе указе којијем се постављају њеки
пови окружни начелници, међу која-
јема познати Мићо Љубибратић за срез
пиротски.

6 марта објављена је прокламација
краљева, којом се јавља народу Србије
да је измирење с Бугарском довршено
измјеном уговорнијех исправа о миру,
захваљује народу на показаном родо-
љубљу, пожртвовању и правилном схва-
тању дужности те их иште „остварење
српске државне мисли и што их је
народ у пошљедњем раду поново сјајно
посвједочио, што ће у будуће бити
покретач сваком раду мира“.

„Пол. Кор.“-и јављају из Био-
града, 6 марта, „из поузданог извора“:
„У данашњем министарском савјету
разложно је пресједник министарства
Гарашанин иностране и унутрашње
прилике (и неприлике) земље и предло-
жио да цијело министарство до оставку.
Пријатељи Гарашанинови одговарају
га да не даје оставке но да расписне
изборе за нову скупштину. Поред свега
тога не да се Гарашанин осолити и
говори се да је наумио кренути сјутра
крају у Ниш да му преда оставку“.

А прије три дана бијаше јавно
„Пестер Лојд“: „Међутимно разби-
стрење унутрашњег положаја оставља
се за послје. Но свој прилици не ће
бити промјене владе, но ако буде,
остаје иста политика. Краљ је у Нишу
поново увјеравао Гарашанина о свом
највећем повјерењу.“

Из Букурешта јављају 5
марта „Пестер Лојд“: „Савјетник
Чедомил Мијатовић изјавио је, да
гласови о његовом позиву ради обра-

ЛИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

В И Л А

НА ГРОБУ ВОЈВОДЕ МИЉАНА.

На гробу ти ево стојим,
О војводе, горски лаве,
Да га сузом ја облијем,
У част твоје дивне славе!

На гробу ти ево стојим,
О војводе из-под Кома,
Да вијенцем сад окитим
Вјечитога твога дома!

Тужна, илачна овађе стојим,
О војводе Горе Црне!
Јер у поглед твога гроба
Свијет ми се вас обрне!

Прими ове тужне сузе
И велику ову жалост,
Па их у рај ти понес
Нек ти буду тамо радост!

И вијенац овај прими!
С њим окити рајско дворе,
Којега ти овађе предах
О војводе Црне Горе!

Прими ову успомену
Па је носи на тај свијет,
У којој је записано
Да ти нећеш никад мијет!

Р. Рогановић.

НЕВЕСИЊКА.

У X пјесмама спјевао Ф. Ј. Ковачевића.

Пјесма шеста.
(Свршетак IV. пјесме.)

За Књазом је кита Петровића,
Соколова српских Обилића,
Те не жале живот за поштење,
Но су први вазада, ће је крви:
Стари витез Петровићу Крцо,
Што га змије под Ловћеном није
Баш онаква задрта јунака.
У појас му двије кубурлије:
У њих ништа од гвоздана нема,
До два вука од челика љута
И чакмади, који ватру дају,
Но су чистим златом навијене...
Још како су пуге наређене,

На кума би ватру приватиле,
А камо ли на добра Турчина,
На Турчина српског душманина.
О бедри му ђемерија крива,
Низоко је Крцо принасује,
Па му бритка сабља позвекује
И низ кулу броји басамак...
А нека га, покојна му душа!
Опет није змијом крвопијом
Избројио више басамака,
Него што је посјека Турака.

До Крца је Петровићу Ђуро,
Мрки вујо са Његуша Ђуро,
Но ми слабо гађе цеврдаром:
Устријели орла под облаке,
А када се надмећу јунаци
Сијечењем у опкладу плећа,
Маше лако, ма удара тешко:
По три плећа једном пресијеца.

Уз Ђура је Петровићу Блажо,
Такве муње међу Србе није;
Да је по чем над земљом јунака
Он би био муња од облака
Е је Блажо некра опња жива;
Тер до њега нема хитријега:
Ђе се скаче скока јуначкога,
Он отекочи свакојему момку;
А кад трчи на ноге лагане,
Једва што га зазиру вреници,
Е он лети преко поља равна
Ка' звијезда преко неба плава.

До њега је Петровићу Марко,
Кршно момче од шеснаест љета,
Као друго од двадесет и пет;

Нема и још браде ни бркова,
А није га мајчинога синка
Колико је његових вреника:
Ђе се момчад грабе око капа,
Свакоме је остала пушта,
Е ко ћера стићи га не може,
А ко бјежи утећи му не ће;
Још када се понграју града
Свак се граби да уз њега стане,
Е је крило поуздано, јако,
На које је Петровићу Марко.

Ма каква је нагнута дедија,
Добро свако Петровићу Шако!
Диван јунак на ономе свијету! —
Госпоцкога ока и погледа,
А мушкога стаса и узроста;
Прси цуне, а плећи широкве,
Мишка јака тамап за јунака:
Ђе се меће камена рамена,
Ђиви риду од педесет она,
Па укопа свакојега момка.

Вино служи Петровићу Филипе
Десном руком, а чапом од злата;
Диван момак исто ка' звијезда,
Баш му нема пара до дивана:
Његовога чојства и поштења
Колико је црногорских ст'јена...
А какав је јунак на мегдану,
То ће српско нежитити виле,
Кад долете рањену јунаку
Посред цике танка цеврдаре,
Посред знеке мача и андара,
Да унесу побратима свога
Са Вујига Доха крвавога.

зовања нове владе могу само тако имати основа, ако хоће да се састави помириљиво министарство из разних странака (коалиционо министарство). Јер, и ако је он члан „напредне странке“, ипак види једино јемство за мирни развитак своје отаџбине у помириљивој политици у земљи и у помоћи Јевропе ради ујемчења мира на Балканском полуострву.

Бугарска. Чудновато понашање књаза бугарског Александра укочило је поново точак јевропској дипломатији, нарочито конференцији цариградској. Никако неће да пристане да уђе у турско-бугарски уговор одредба да се његово именоване за ђенералнога губернатора Источне Румелије има понављати сваке пете године, но хоће да га Султан именује једном за свагда.

„Пол. Кор.-и“ јављају 5 марта из Лондона (гдје су по свој прилици боље извијештени о правима смјеровима књаза бугарског по у Цариграду, боље но у самој његовој пријестоници, у Сриједну): „Отпор књаза Александра не противи се безусловно понављању његовијех помоћи сваке пете године, но против услова, да те пуномоћи записе од одобрења великијех држава; књаз ниште: или да се постави без одређеног времена, или да се успостави првашња турско-бугарска погодба са својијем одредбама именоване његовог Султана сваке пете године, без потребе да то потврђују велике државе.“

Из Цариграда јављају 4 марта „Н. Лојд“: „Књаз Александар остаје сталан у свом отпору против предложене погодбе с Турком. Ономене великијех држава остале су до сад без успјеха. Књаз је позвао одавде свога министра Цанова и тимем проузроковао прекид преговора о турско-бугарској погодби изазвало је врло злу вољу како код Порте тако и у дипломатском тијелу. Он је само за то одазвао, што некаде књаза бугарског, да се именује ђенералнијем губернатором Источне Румелије без одређеног рока, није до сад испуњено; јер чињело се да ће се брзо погодити у некијем разликама у мишљењу о слогу записника те би се поднио конференцији. Порта као да се колеба и обратила се на посланике великијех држава да је свијету шта да ради.“

Сјутра дан јављају отуда „Пол. Кор.-и“: „Одазив бугарског министра Цанова и тимем проузрокован прекид преговора о турско-бугарској погодби изазвало је врло злу вољу како код Порте тако и у дипломатском тијелу. Он је само за то одазвао, што некаде књаза бугарског, да се именује ђенералнијем губернатором Источне Румелије без одређеног рока, није до сад испуњено; јер чињело се да ће се брзо погодити у некијем разликама у мишљењу о слогу записника те би се поднио конференцији. Порта као да се колеба и обратила се на посланике великијех држава да је свијету шта да ради.“

У коликој се неприлици налази тога ради јевропска дипломатија, то се, осим осталог, види и по свакидашњијем изјавама непоузданости те излазе на видик у присном листу бечког министарства иностранијех дјела, „Пестер Лојд.“ Ево некијех ради угледа: 4 марта пише „Н. Лојд“ о тој ствари у свом вечерњем листу овако: „Да се књаз бугарски Алексан-

дар држао уз руду (bei der Stange gehalten) те да није чинио нове неприлике свршетку турско-бугарске погодбе, данас би вјероватно конференција цариградска већ била могла одобрити и завршити записник о признању бугарског уједињења на основу споменуте погодбе.“ — „Но из Беча нам јављају да се нијесу забринули да ће тај случај бити сталном сметњом завршетку те ствари.“ Разложив положај књажев од почетка погодбе, поставља: „Те тако у дипломатскијем круговима не вјерују, да је отпор књаза Александра против измјене погодбе Бог зна како озбиљан. Но мисли се, да су га напали какви тактички разлози, особито можда обзира на расположај у рођеној земљи, да у пошљедњи час почне пркосити, што једва да ће до краја чињети. Заступници великијех сила у Цариграду упућени су већ и труде се да му изобију из главе његове сумње и да му разложе како га обзира на интересе његове земље и на његов рођен положај упућују, да не смета довршетку једног питања, које може још доијети многе опасности за њега и његову земљу, ако остане неријешено. Но владе држава потписница, тако нас увјеравају, ријешиле су, да се тврдо држе својијех договора у свијем тачкама, и оној те се тиче петогодишње пуномоћи ђенер. губернатора, и да не напуштају стешком муком стеног споразума свога ради сумње књаза Александра.“

Одмах сјутра дан пише исти „Н. Лојд“ на истоме мјесту свога вечерњег издања:

Већ је споразум скоро био свршен, „кад стигне глас да се књаз бугарски одушире ограничењу његовог постављања за ђенер. губернатора Источне Румелије само на пет година те сад је, бар за овај пар, све онет покварено.“ — „Ствар се ипак мора узети озбиљније но што је из почетка изгледала. Књаз Александар остаје тврдоглаво и неуклониво при своме становишту, да не може примити пуномоћ за ђенер. губернатора Источне Румелије, која би се ограничила на пет година. Државе којим је стало до тога да ствар једном доконају, узалуд су се трудили да приволе књаза на попуштање. Пошто су сви ти трудови остали јалови није могуће, да ће се на пошљедак Порта, поред свијех противнијех навала, ријешити, да она попусти и да учини по вољи књажевој. Што се саме ствари тиче не би се могло замјерити ако би се ђенерални губернатор одмах за сав живот именоване те не би то питање више рађало заплета.“

Оне вел. државе те су се тога држале из почетка, мишљаху да то није тако важно да би тога ради вр-

једно било кварило цио посао. Но како се сад показује да би се цијела ствар могла развити баш о непоуштање од петогодишњег рока, то ће их увиђење морати упутити да се врате свому првашњем у мишљењу. — Прије три дана чињаше се да је турско-бугарска погодба свршена и конференција посланика сасвијем ујемчена. Сад је све онет у питању и нико не може казати, како ће се ствари свршити.“

Сјутра дан, 6 марта, пише исти: „Никако још нема знака да је најновија појава бугарске неприлике свршена ни да се примакла крају. — Отпор је књаза Бугарског тако одлучан, да је догле дошао да опозове свога пуномоћника у Цариграду, министра Цанова, те да тимем и спољно значи, да су за њега преговори прекинати. Наши брзојави јављају како је тај нагли поступак препао и Порту и дипломатију, како и Порта не зна што ће но пита савјет великијех држава. Велике државе једва ће све скупа бити у стању одазвати се томе; но ако свака за се каже што мисли о ствари, лако је предвидјети, да се та мишљења неће у свему слагати. Већ до данас јављају, да се у томе савјети Инглеске и Русије далеко разилазе те да преставник Инглеске наговара Порту на попуштање и помириљиво држање, док на против г. Нелидов препоручује чврсто држање уз првашње становиште.“

Сјутра дан, 7 марта, пише на истоме мјесту: „Мртва тачка, до које су прије неколико дана доијели преговори о признању бугарског уједињења, још није савладана. Ствари стоје у ови час гдје су биле у уторник, кад је књаз Александар позвао свог министра Цанова из Цариграда. Јевропска дипломатија не престаје у Сриједну салијетати књаза Александра да попусти, но до сад у томе нема ни трага каквом успјеху.“ Послије неколико ријечи о узроцима те су могли нагнати књаза бугарског на тај пријези корак, наставља: „Из Беча нам јављају да се тамо још навијек надају да ће се књаз Александар моћи привољети да уклони сметње те их је сам поставио признању уједињења, те да ће пристати на углавнен договор великијех држава. Но како ће бит ако се књаз ипак буде противио да пође тимем путем, о том у Бечу не знају више но у Цариграду. На пошљедак још остаје један излазак те га не би валао баш узети као немогућан. Ако се књаз никако не би хтио склонити да пристане на вољу великијех држава, ко зна, да ли велике државе на пошљедак неће наћи да је боље да оне пристану на вољу књаза бугарског. Не би то било први пут да књаз Александар одржи правину против цијеле Јевропе и да се јевропски концерат

мора повести за вољом тог малог споредног свирача.“

Дакле уторник: „велике државе неће никако и ништо попустити;“ а у петак, трећи дан: „ко зна, не било било боље да попусте!“

По томе вечерњу могао се познати светац те нам се јавио у нашем данашњем брзојаву. Од како је почео пловдивски покрет, ми смо сваке пете дјеље имали бар неколико брзојава, никад мање од пет. Сад је први пут, што нам Кор. биро пареди пост. Осам дана ни једног јединног брзојава. Но тај први, из Париза, може у својијем пошљедипаца бити крупнији и кобији од свијех досадашњијех. Сачувај Боже!

У Петрограду као да се нијесу надали да ће Батенберг наћи међу великијем државама помагача; јер „Journal de St. Pétersbourg“ пише још 7 (19) марта:

„Књаз Бугарске мораће се свакојако одрећи својијех захтјева, јер као што дознајемо, сматрају све велике државе да је потврда Портом предложене погодбе уз одржање петогодишњег рока пуномоћи за ђенералнога губернатора Источне Румелије безусловно потребна. Ако се књаз заносио надом да ће постицањем неслоге стећи какве симпатије, ил' ако је мислио да ће Јевропа због грчкијех неприлика бити предусретљивија, то се налазило на кривом путу.“

У толико жешће мора сад бити огорчење руске владе послје невидног предлога италијанског, коме по свој прилици стоји други за леђима.

Грчка. Убојна грозница у Грци све се већма распаљује. „Ажанс Ава“ јавља из Атине 6 марта: „По усменијем извјештајима командата војска је у врло добром стању. Кад се сврши вијећање војвода, што ће трајати још три дана, приступиће се пословима за повећање броја војске. Поред свијех иностранијех гласова, влада не показује никакве воље да што мијења у своме понашању. Јавно је мишљење непрестано за отпор.“

Истог дана јављају из Атине „Н. сл. Преси“: „Влада је позвала овамо све корпусне команданте, да се састану у војно вијеће те да ријеше о питању рата. Влада је поново на ручила много оружја. У дипломатскијем круговима увјеравају, да Русија неће учествовати у принуднијем мјерама против Грчке.“

7 марта пише „Ажанс Ава“ из Атине: „Гласови да је у принудном понашању великијех држава против Грчке наступио неки умор, овдје су повољно примљени. Сасвијем је неосновано што се распростире, као да су Грчкој усанули новчани извори. По извјештајима пренијем из службенијех извора има влада са разнијех страна доста срестава да може издржавати војску још више мјесеца. Нема разговора ни о разору-

Није шала, мој соколе сиви,
Ту ће папуг крвца до кољена,
А добре коњу до стремена,
А по крви пљиваће јунаци,
А међу њих виђет' ћеш првога
Соколића Филипа Перовића,
Братанића Књаза Петровића.
То ће Књазу добро мило бити,
За то ће му јунак поклонити
Махмутову сабљу са очима
Пред свједока хиљаду момака
Од витешке лопе Горе Црне;
Сабљом ће се сабља понијети...
А нека га, весела му мајка!
Таква сабља и јест за јунака
Као што је Петровић Филипе.
У то дође тамјан и свијећа;
Сва господа на ноге устала,
Часнијем се крстом прекрстила,
А милосну Богу помолила.
Порезаше креницу погачу,
Порезаше поли по не поли:
Једну поду дијеле дружини,
Ону другу пружају Књагиње,
И још уз њу златан пехар вина,
Да јој Бог да свакојека мира
И свакога добра изобиља:
И у пољу бјелице шенице
И у гору винове лознице,
Слатна плода од срца порода,
А највише здравља у народа.
Тад владица на ноге скочио,
Узе један златан пехар вина,
Па га пружа своме Господару,

Још овакву ријеч бесједио:
— Ни милости, Књаже Господару!
Ти си данас нама домаћине,
Ма не само данас, него вазда,
Онај добри, те нас срећи води;
Кућа ти је лопна Гора Црна,
А фамиља ћеча Прногорци:
Узми, Књаже, овај пехар вина,
Па поздравити свену и гостима,
Да се наша поткријени снага:
С домаћина вазда Бог помага! —
А вели му српски Књаз Никола:
— Наш духовни и свети владику!
Земаљско је за вријеме царство,
А духовно вазда до вијека:
Бог људима преко нас помаже...
Ви стојите између два царства,
Као ђемер моста на риједи
Међу једном зеленом ливаком
И голечом високом планином;
Ова страна, гола, поуздана,
На којој се погоне пастири
И чувају стада од вукова, —
То је наше с ову страну царство;
Она пуна цвијећа и траве,
Златних гора, сребрних извора,
Те за стада не треба пастира,
Ни се људи од нељуди бране,
Е је у њој доста за свакога, —
То је наше с ову страну царство...
Де, владику, свети духовниче!
Помози се Богу великоме,
Кад дођемо на мост на ријеку,
Да се ђемер под нама не јосне,

Е је брза вода на матицу,
А јаз би нам одијела душе! —
Онда вели духовни владику:
— Све у славу Бога милоснога!
А у здравље Књаза побожнога,
Николаја Петровића змаја!
И свијетле Књагиње Милене!
На здравље им крсно име било!
Славили га дуго и широко
У обилу и бојему миру,
Како само шћели и умјели:
Љетас књашки до године царски!
Бог им дао и Богородица,
Да придрже, што је остануло,
Да присвоје, што је погинуло:
Српске земље с мора до Дунава,
Што је њима ђедовина стара.
Ти велики Боже Свемогући,
Видиш добро ову шаку људи:
Пушка им је и отац и мајка
А фишеди браћа и рођаци;
Они других немају добара
До својега Књаза свијетлога
И у Тебе наду великога:
Помозини, Боже Свемогући!
Сачувај им Књаза и Књагињу,
Којима је све Срство о врату!
Дај им, Боже, што им срце жуди:
На тај свијет у рају насеље,
А на овај здравље и весеље!
Кад то чуо српски Књаз Никола,
Овакву је ријеч бесједио:
— Бе аферим, духовни владику!
Еш се тако по српски наија!

Није љешне круне на свијету,
Него оне, те пук благосвиља.
Што ће чојку високи сараји,
Пуне куле гроша и дуката
И богати лаври и тимари,
Сиротиња када га проклиња?
Нема среће за владара веће,
Него народ када с њим дијели
Зло и добро свако поједнако.
Но је љуца срећа наопака,
Бездушније ништа од ње није:
Са облака из својијех чардака
Сипље доле небројено благо,
Бисер, злато и камење драго, —
Па свијетле круне и престоле,
А никад се подесити не ће,
Те та добра пану из облака,
Да ту буде људи и јунака,
Него вазда рђе и богаљи
И народа издајце свога,
Па их дабе спопану а грабе;
А орлови, сиви соколови,
Као што су мрки Прногорци, —
Те не жале живот за поштење
Но се реду боре за слободу: —
Гладни, жедни и голи и боси
Завијају с овнијех висина
Ка' вукови с голијех планина;
Не чуде се рђи и богаљу
Ни њиховом благу и крунама —
Кад су дабе што да их не грабе? —
Но се срећи чуде у несрећи
Што просица добра којекуде,
Што их срећа не храни за људе

жању војскени о уступању
влале.

Истог дана јављају одопуда „Пол.
Кор.“-и: „Искаже Портно да се
распусти грчка војска помагали су
посланици великих држава сваки за
се, но заједнички нијесу ништа још
до сад учинили. — Што ће се брзо
савати још два позива резерве грчке
војске, то влада објашњује тијем, што
је и Турска у посљедње доба умно-
жила своју војску на грчкој граници
двигема дивизијама, што је приморало
грчку владу да пошаље на границу по-
јачање из унутрашњих посада, те
да се тијем начином напустиле праз-
нине испуне, морале се савати резер-
ве под оружје.

Из Атине јављају да су се неки
немири појавили у народу у Арбанији
и у Македонији, што се с неке стране
потврђује и из Цариграда, гдје се бо-
је да македонске немире покреће бу-
гарска влада, но само ради тога, да
би се Порта што прије привољела на
псања књаза Александра.

Из Париза, одакле се прије нај-
више чуло о смјеру великих држава
да ће позвати своје посланике из Ати-
не ако грчка влада не распусти вој-
ску, сад се опет јавља да париска вла-
да мисли, да то не би много помогло.

Аустро-Угарска.

Прије двије недјеље били су ја-
вили неки листови, како је војни при-
став при руском посланству у Бечу,
генерал барон Каулберс дошло Тесару
својеручно писмо свога Цара и предао
га у свечаној аудијенцији. На то пишу
„П. Лојду“ из Беча:

„Сад се јавља да је тај глас не-
основан и примјењује се, кад би Цар
писао књигу Тесару, он би је послао,
ак не по особитом опуномоћенику,
само по овјереном посланику свом беч-
ком. Генералу Каулбарсу било је само
поређено да испоручи обичне учтиво-
сти, као што су уобичајене у саобра-
ћају између пријатељских дворова.
Није ни то никакво чудо што је сад
примљен у двор, јер обичај је да Тес-
ар прима војне приставе при страни-
јем посланствима, кад се врну у Беч
послије дужег отпуста.“

Има двије недјеље како је јав-
љено да су се разишли преговори
између бечке и петитанске владе о де-
сегодишњој обнови царинске погодбе
између Аустрије и Угарске због не-
слоге о царини на петрољу. И ако је
погодба врло хитна, још се није по-
стигао споразум. 8 марта био је угар-
ски министар трговине, гр. Сечењи,
опет у Бечу на договор с аустријски-
јем министрима, па опет се, као што
се јавља „П. Лојду“, нијесу могли
погодити у свима подробностима по-
равњања. Но истог дана јавља „Фрем-
денблат“, да се постигла погодба у
питању о петрољу, те се нада да ће
се ствар моћи свршити до васкрса.

Павлиновићеву бесједу у паре-
винском вијећу, те је споменуемо у
прошлом броју, доносе сад хрватски
листови цијелу. Он је, измеђ осталог,
казао:

Примјери које нам меће под очи го-
сподин заступник Шаршмил, прво Прусије,
па Русије, ти управ показују камо се ци-
ља. Да, Прусија, господо, та вам лебди
пред очима са њезиним лијеним изгледима,
Али, бркате положаје; јер сте ви Нијем-
ци овдје мањина. Нењемачки народи Ау-
стрије нијесу вам Познањ. Када досад ни-
јесте могли, нећете, вјера и Бог, ни одсе-
ле моћи их понијемчити.

И Русију спомињете себи на изглед.
Ја сам Хрват, ја сам Словенац, и тим се
поноси. Али, док мислим, да као Хрват
могу живјети у својој домовини, у овој
царевини, нежелим Русије, и љубим Ау-
стрију. Него кад би зашло на вану, зна-
те ли, господо Нијемци, камо би се напо-
кон дошло? Сви Славени вољели би по-
стати Руси него Нијемци. Нема куд, то је
закон природни.

Господо моја, ако је коме тијесно у
својој кући, Славени нијесу му криви;:
простран је свијет; има још доста пусто-
ши и по Африки и по Америци.

Даље свако од словенског прага; јер
Словени некаду се више тлачити.

Покушаји понијемчења у Аустрији, на
већини словенских народа, ма како год
били прикривени и залијепљени, неће про-
дријети; а доније ће биједној овој цар-
вини стотину жада и погубије.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ.

ЦЕТИЊЕ, 15 Марта.

(† Војвода Миљан Вуковић). Г. Га-
вро Миљанов Вуковић бјеше се вратио
с Лијеве Ријеке од погребња свога бра-
та Тодора, у недјељу 2 марта. Сјутра
дан, у понедјељник, дође му телеграм
од жене му, гђе. Беле, да је „Ман
доста слаб“, но да брзо дође љекар. У
исти мах му јављаше по жици и ка-
петан Миљан, да је војвода оболео од
песте болести од које је умрло Тодор.
И ако је тај дан пријеме било врло
грдно, а Гавро је и онако био слаб од
пута у Лијеву Ријеку и натраг и од
потреса душевног, те га пријатељи на-
говараху да пошље љекара, но да сам
остане дома, ипак је Гавро ону исту
вечер кренуо преко Подгорине, одакле
је у исти час пошао др. Петковић да
види боника. Неколико дана није се
знало, како је. Ни љекар сам, врнувши
се у Подгорицу за живота војво-
дина, пошто је наредио што је
нужно, није знао на чему је, са-
мо је могао видјети, да ту чо-
вјечја рука не помаже, ако неће по-
моћи Бог. Опасност није толико била
због велике старости боникове, јер
Миљан бјеше тек навршио 60 година,
колико од изнемогле снаге душевне, од
превелике жалости за сином Тодором,
а душевно је стање важно за опорав-
љање у свакој болести, а у запаљивијем
и заразнијем болестима, и редњама
као што бјеше овај случај, често ри-
јешава, да ли је душа спокојна или

немирна и тужна. Те тако није могла
доћи сасвијем невидовно ни жалосна
вијест, која је стигла на Цетиње у
прошлу понедјељник на подне, да је и
војвода Миљан јутрос преминуо.“

Одмах по подне кренуо је с Це-
тиња за Лијеву Ријеку пресједник
министарског савјета г. Божо Петро-
вић; с г. Божом пошли су и чланови
Великог Суда, другови Гаврови, г. г.
Перо Јовићевић и Јагош Радовић. С
Ријеке Црнојевића пошао је с том
господом и Нег. Свјетлост Књаз Пе-
тар Карађорђевић.

Некоји други пријатељи Гаврови
послали су му овај брзојав:

„Г. Гавро Вуковићу
Андрејевица.

Богу свемогућем би воља да у анђел-
ске дворе војводу Миљана пресели. —
Глас о његовој сеоби из средине наше, по-
тресао је груди сваког српског јунака,
који жели напредак народу своме. Али Бог
утјешава потресена срца онијем великијем
дје има која носи војвода Миљан у рајско
насеље: која дјела нека и теби на утјеху
буду као сињу његовом.“

Чујемо да ће се ових дана са-
стати одбор Цетињске Читаонице ра-
ди вијећања, како да Читаоница иска-
же своје учешће у жалосном случају.
Мисли се да ће већина бити за то, да
Читаоница од своје стране приреди
спомену Војводе Миљана парастос.

— Министарство просвјете и
црквених дјела издало је наредбу у-
прави оvd. гимназије, да од сада ро-
дитељима ученика те гимназије, или
њиховијем замјеницима, издаје два
пута преко године, и то о Василеву
и о Ђурђеву-дне, такозване „школске
извјештаје“, у којима биће забиље-
жено, како су се ученици владали и
како су успијевали у појединим учев-
ним предметима за извјесно вријеме
школске године. Ти „извјештаји“ сла-
ће се непосредно самијем родитељима
ученика или њиховијем замјеницима.
Ова уредба има служити на то, да се
они, који дјену своју дају на науку у
овд. гимназију, за времена обавјесте,
како им се дјенца владају овдје и ко-
лико напредују у наукама, па да се
слаби ученици и с родитељске или
старатељске стране за рана опомену
на виши труд или да се с њима учи-
ни расположење како се за најбоље
нађе.

(Пушка кад и оклину висе
свакоме зло мисли, а камоли
о немо који незна владати њоме!)
Прије неколико дана догоди се у селу Це-
клину један жалосни случај. Ђетић Петра
Савова Ђурашковића, коме је сад трина-
ест година, дође у зграде у лов да гађе
тице. У то излети предањ тица, на коју
натегне пушку и њедне да гађе, но међу-
тим тица утече, а он онда пребаци пуш-
ку онако натегнуту преко рамена и дође
на гувно у село, где се играла ћеца
Миља Перишина и Лабуда Перова оба
Ђурашковића први од 6. година а други
од пет година. Кад дође Пера Савова ђе-
тић на гувно прислони пушку онако нате-
гнуту уз ограду од гувна, па пође дома
да донесе још праха, па да продужи лов.

Само рђа од ршума трне;
Будућност је српске Горе Црне. —
Кад то чуше Срби Црногорци,
Поврну се лице у јунака,
А у лица напуни се крваца,
Па стадоше из гласа пјевати;
По два друга за софром пјевају,
А све Књазу припјевке дају:
Да му Боже чува Црногорце,
Да избави браћу Херцеговце!
А уздржи кршну Брђанију!
Да привати љуту Арбанију! —
Но да видиш протонона Миља,
Од софре је на ноге скочио,
Пригупио Књазу Господару,
Десну му је пољубио руку,
Па овакву ријеч проговара:
— На милости, српски Књаз Никола!
Зазор бије у те погледати,
А камо ли с тобом говорити;
Ма нек бије вада друге није!
Откад су те виле побратиле,
Виле су ти гусле поклониле,
Поклониле гусле јаворове
И гудало дрва шимширова,
Да уз српске гусле пошјеваш
Своме роду љубав и слободу...
Благо теби, велики пјесниче,
Е ти срећа у дио напула,
Да оставиш име бесмртности
И на гусле, на вилину дару,
Ништа мање него на андариу.
Но и ако се висине гледиш
Ка' геније српске поезије

Прије но се Пера Савова ђетић врати на
гувно, ћеца стану се отимати око пушке,
а до њих стајаше на гувну и једин
отац ђетета, те ће погинути, али незнава-
ше, да је пушка ту остала, ни да се ћеца
о њу отимају. У томе, тако вукући један
за цијев а други за ороз пуче пушка и
погибе дијете Лабудово. На то се он из-
ненади, не знајући ни одклен пушка пуче,
ни ко му уби дијете. Дође к њему и ста-
де питати Миљаново дијете, што би, но ви-
дећи пушку међу њима сјети се да су је
сами оданили. На то дијете Миљаново стаде
казивати како је то било.

Ожалошћени Лабуд своје дијете
мртво на руке и понесе својој кући. Дије-
тету Лабудовом било је име Јован а и
Миљанов је исто име, и били су међу со-
бом другобратучеди. На овај несретни слу-
чај скупило се много народа и била вели-
ка жалост.

Али требало би да то буде опомена
за оне који давају ћеци пушку с којом не
знају још добро владати, нити знају још
употребљавати ону пажњу, која се обично
захтијева од свакога онога, који пушку по-
си. Кад би се више пажње на то обраћа-
ло не би се толико несрећа због не пажње
догађало у Црној Гори, како за вријеме
рата тако и за вријеме мира.

КЊИЖЕВНОСТ.

„Гласник Српског Ученог Друштва“
књ. 63. у Биограду у штампарији краље-
вине Србије 1885.

Опет посетио нас мили гост из на-
шега књижевног свијета, а то је „Гласник
Српског ученог друштва“. Ова књига са-
држи различну научну грађу. Садржај му
је ово:

1. Неколико прилога за црквену и политичку историју јужних славена I до V од Љ. Ковачевића.
2. Неколико рукописа из царске библиотеке у Бечу I, II. од Љубомира Стојановића.
3. Материјали за историју Црне Горе, прилог II. од Марка Драговића. Овђе су саобћена врло интересна и врло важна писма из преписке владике Рада (Петра II), која ће напему историку много помоћи да боље и достојније напише историју овога знаменитог црногорског господара.
4. Србуље у Сарајеву I до XIV од Мите Живковића.
5. 13 писма српских у архиву дубровачке републике (1593 до 1705) преписао професор Р. Ковачић.
6. Прилог историји манастира Требиња од Луке Зора.
7. Неки подаци из времена првог рата за ослобођење и независност Србије од др. Милована Спасића.
8. Стари српски буквар штампан са бакрореза 1780 у Новом Саду, приказао га Р. П. Јовановић.
9. Библиографски опис једнога зборника од Љ. Стојановића.
10. Три писма владике Данила Петровића — Његоша од Марка Драговића. Једно од ових писма писано је 1714, једно 1715, а једно 1717 године. Значи једно је писмо писано асте године кад је везир Туркић напао на Црну Гору те и на само Цетиње дошао; друго оно године кад је владика Данило отишао у Русију да тражи од брацке Русије помоћ, и да још боље здравсти Црну Гору са великом Русијом, што му је сјајно испало за руком. Треће је писано пошто се је вратио из Русије у Црну Гору. Будући су тешке околности биле у којима се је онда Црна Гора налазила, то се и у овим писмима опишују тешки догађаји. Ова три

На нас тиће, којима тек свиће, —
Допусти ми, мили Господару,
Да сувијем из горе јавором
Разговорим себе и дружину!
А нову ћу извест пошљевку
За крваве љуте Херцеговце:
Што сад раде кроз Херцеговину,
Откада су бега погубили
Погубили бега Љубовића
На пируку пољу Невесиња,
Знам ти би ме и тако питао,
Да ти кажем што је тамо било,
Ма је ништав језик без гусала. —
Чуо Књаже и мило му било,
Па на млађе вику учинио,
Да донесе гусле јаворове
И гудало дрва шимширова.
У млађије' говора није,
Донесоме гусле јаворове
И гудало дрва шимширова.
Узе Мило лабудово крило,
На запуч им коњик удаеио,
А на зубац струне натегнао,
Помазао лучом смрчевиниом,
Па повуче тананим гудалом:
Стаде хука на горужди звука,
Ромон шума под претима струна;
Све умуча тјо мраморконе,
Ко би даље примаче се ближе,
Па се смањи ка' да се истањи
По складноме гусала одјеку,
А пош поче појат пошљевку.
(Наслауће се VII пјесма).

Као што су Срби Црногорци? —
Па се јунак хало оставио,
Врго соко по дружини око;
Све му друштво промјенило лице.
А у лице нестало крвце:
Са Књажева збора без надања
Велика их сумња обхрвала;
Сви се стисли задуби у мисли,
Погледују на својега Књаза,
Хоће ли се њему разведрити,
Па се њима лако веселити;
Е је тако међу црногорце:
Не треба ти питат Господара —
Је ли здраво, чему ли се нада?
Ти погледај само Црногорце:
Кад су Срби силни и весели,
Тад је добро Петровићу Књазу,
А када су сјетни невесели,
Плачу с њима, е ка' да ти кажу:
Зло је нешто Петровићу Књазу.
Кад то виђе српски Књаз Никола,
Насмија се, па је бесједио:
— Здраво, моја браћо Црногорци!
У засједу као у прочелу;
А јер сте се мало притајили,
Као испра под церовом кладњом,
Те пламеном у трен ока букне!
Не вловите у невољи духом!
Ко надржи побједу одржи;
Сви јунаци за то су јунаци
Што у муци муки не попусте:
Не махају док се држат могу,
Но се држе док махати могу.
Соколови, Обилићи моји!

писма врло су важан прилог за историју владике Данила.

11. „Чин братотворенију“ прилог Панте Срећковића.

12. Беседа на дан хиљадугодишње светковине славенских апостола св. Кирила и Методија, говорио П. С. Срећковић.

На свршетку долази извод из записника рада српског ученог друштва.

Гласници српског ученог друштва налазе се на продају у свима српским књижарима, а у особитости у књижарници Велимира Валожина у Београду. Цијена је само 2 динара (1 фор.).

„Гласник“ је књига од 20 и више штампаних табака на лијеној артији, врло чисто и укусно издање, са богатим садржајем, на му је опет тако мала цијена да зајиста огријешине се о самоме себе сваки љубитељ наше књије који не би себи додао ову веома корисну књигу.

M.

Из припослатог нам извјештаја управе српског ученог друштва о књижевном раду и новчаном стању у години 1885 износимо својиме читаоцима ове дијелове:

„Уз рат Музе Ђуре,“ вели стара изрека, која се и на нама обистинила, али не у оноликој мјери у колико би се могло претпоставити, јер је вредно стање захватило истом пошљедних 5 мјесеца друштвене године, а друштво је имало и има знатну готовину списа. Пошљеднице можда ће се осјетити тек у овој години.

Прошлогодишње неприлике бјеху ове: помоћник секретаров добио је другу службу; писар и послуж тељ друштвени и сагачи отишли на границу; штампарија ни по скупе новце не може да добије сигнографа, те се и с тога задржава штампашае друштвеног органа, штампачујући двије књиге 10 мјесеца; комисионари, једни се не одазвање никако, а други послаше мање новца него ланих.

Управа се састајала 18 пута преко године (као и лани), а сва четири одбора имајаху 25 састанака, (ланих 26): први одбор (природњачки) имао је 5, други (философски) 6, трећи (историјски) 8, четврти (умјетнички) 4, други и трећи заједно 1, а цијело друштво 1 свечани састанак.

Друштво је за год. 1885-у издало 6 књига Гласника (61—66), у 144 табака, лани 6 књига у 135 табака. Ала се књижевни рад не може мјерити једино по штампаним књигама, јер оно има списа спремљених за штампу још за 6 књига или 135 штампаних табака. Но штампарија не доспјева да нам штампа више од 6 књига на годину, а друштво опет, према својим скућеним средствима, нема чим да подмирује трошкове за више издања. Међу тим по спољашњој изради, наш орган иде међу најелегантнија издања научних друштва у Европи, што је најпој државној штапарији на част.

Шта је друштво привриједило науци у току ове године на по се, изложићемо доцније, а сад нека нам је допуштено да бацимо легитимне поглед на цјелокупни рад овога друштва. Сваки добар привредник, од времена на вријеме, завршије своје рачуне да би констатовао право стање ствари, да би добио преглед и ухватио биланцију. А и за праведну оцјену потребан је преглед; не може се на пр. по једној књизи судити о знатном мноштву рада.

Наше друштво и ако је основано било с концем 1841. поче издавати свој орган тек 1847. Права радња његова, осим претходне, може се подијелити у два периода, од 1847 до 1866 и од 1867 до 1886.

У првом периоду нема толико књижевника, колико у другом: ради се само на језику и историји српској, политичкој и књижевној; тек при крају унесе се природне, и више друштвених наука. Државна је помоћ 1200 динара (100 дук.) на годину и бесплатна и беспроцентна штампа. Излази сваке године по једна књига Гласника; 1848, 50 и 64 није изашла ни једна, 1862, 63 и 66 опет по двије књиге угладаше свијет.

У другом периоду обрађују се разна поља науке, знања и умјетности; књижевника је повисе спремних. Потпора се полако повисује на 12.284 дин.

Овај период може се подијелити на 3 одејека. У првом, за седам година (1867—73), изаше 23 књиге Гласника, оба одејка, или 513 1/2 табака (књ. 21—39 и 1—4); долази дакле на годину одејеком 3 књиге и 2/7, или 85 1/2 табака. У другом, за девет година (1874—82), изаше 21 књига, оба одејка, или 478 1/2 табака (књ. 40—51 и 5 до 13); долази на годину 2 књиге и 3/9, или 53 1/4 табака. — А у трећем, за три године (1883—85), изаше 19 књига, оба одејка и српска историја, или 404 табака (књ. 52 до 66, 14—15 и 1); долази годишње 6 књига и 1/3, или 134 2/3 табака. 6 овоме кад се додаду још ових 135 табака готових за штампу, па подијели са три, долази 8 књига и 1/3, или 179 2/3 (округло 180) табака на годину, а подијелено на 4 године чини 6 књига и

1/4 или 134 2/3 (округло 135) табака годишње, — а са потпором као у пређашњем одејеку.

Према томе, у трећем одејеку урађено је више за 3—4 године, него у пређашњима за 7 или за 9. Истина, овај је одејек наслиједио један дио готовине; али и пређашњи су наслиједили од својих претходника, а ни он не ће оставити без напједства одејек који за њим дође: те се тако абир његове приврједи опет не помјера.

А како стојимо са каквоћом рада?

Гледајући на радну снагу, у првом одејеку радило је 46 књижевника, у другом 45, а у трећем 68, од којих је у овом најновијем одејеку управо половина (34) приовљена, које од старијих које од млађих посленика. У том броју нијесу и они чланови, који су само долазили на састанке, усмено оцјенивали и гласали, већ једино књижевници, који су писали расправе и друге чланке, састављали композиције, подносили писмене предлоге, прибирали различну научну грађу и давали писмене оцјене. Ево их поименце:

У сва три одејека радили су: Владимир Јовановић, Г. Витковић, Гл. Гершић, Д. С. Милутиновић, Ј. Бошковић, Ј. Драгашевић, Ј. Мишковић, др Ј. Панчић, Љ. Кљерић, М. Ђ. Милићевић, М. С. Милојевић, М. Валтровић архим. Н. Дучић, др Н. Крстић, П. Срећковић, митрополит Сава Косановић, С. Бошковић, Ч. Мијатовић. — (18)

Само у првом: А. Н. Спасић, А. Убичини, А. Чумић, † Бож. Петрановић, др Вл. Ђорђевић, † Ђ. Даничић, † Ж. Жујовић, Ж. Јовичић, И. Папловић, † Ј. Гавриловић, † др Ј. Шафарик, К. Јовановић, † К. Невострујева, М. А. Петровијевић, М. П. Шапчанин, Св. Никетић, Сима Љубић, Ст. Тодоровић, Стојан Обрадовић. — (19)

У првом и другом: А. С. Јовановић, Вл. Јакшић, Дим. Стојановић, архим. Иларион Руvaraц архим. Леонида, М. Кујунџић, Ст. Д. Поповић, Ст. Новаковић. — (8)

У првом и трећем: А. Васиљевић, † В. Макушев, Ђ. Малећић. — (3)

Само у другом: В. Богинић, В. Јагић, Јован Кнежевић, К. Ј. Јиречек, др Л. Доккић, † М. Н. Илић. — (6)

У другом и трећем: А. Алексић, Богољуб Јовановић, Вл. Тителбах, Д. Нешић, Ђ. Миловановић, Е. Јелинек, И. Јастребов, И. Павловић, Ј. Ђорђевић, Мита Живковић, др М. Вујић, С. М. Дозанић, Ф. Хофман. — (13)

Само у трећем: † А. Калауз, А. Кнежевић, В. В. Вукасовић, В. С. Д., Дав. Јенко, Д. Алексијевић, Д. Ђурић, Д. Јовановић, Добр. Ружић, Драг. К. Јовановић, Др. Посинковић, др Ђ. Мушићки, Ђ. Поповић, Ј. Авакумовић, Ј. Жујовић, др Јов. Ристић, др Јов. Туроман, Јос. Маринковић, † К. Станковић, Л. Зоре, Љ. Ковачевић, Љ. Стојановић, М. Драговић, М. Леко, М. Бан, др М. Јовановић, др Милов. Спасић, Милош Зечевић, Петар Ђорђевић, Петар Живковић, Рад. П. Јовановић, Ристо Ковачић, др Сава Петровић, Свет. Вуловић. — (34)

Из овога се прегледа види, да је друштво за посљедњих 20 година, у главном, једно исто: 10 је сарадника умрло, њеколицина пише у другим часописима или, бавећи се политичким и другим јавним пословима, нема времена да у исто доба обрађује и књижевно поље; њеколицина су мали гости, који се као такви могу опет појавити; остали бјеху метеорске природе. Међу тим приовљено је, као што рекосмо, 34 које старијих које млађих сарадника.

Ни пређашња два одејека не бјеху једнострана, али овај се особито одликује разноврсним радovima.

Како знање у појединих писаца с временом напредује, то је и вриједност рада, у цијело узевши, у посљедњем одејеку морала напредовати. Овако је већ по самоме умовању, али имамо за то и потврде. Тако и пр. критика прекошњих Срба и Хрвата, Руса и Чеха, па и неких њемачких и француских повремених списа повољно се одазвала о посљедњем трогодишњем раду друштва, (разумије се, у колико је изашао из штампе). Домаћу критику не можемо навести с тога, што у овај мах немамо у земљи ни једнога књижевног листа. У недостатку домаће критике, споменућемо прођу друштвених издања; пређе се продавало годишње за 50 динара а у најновије вријеме за 2.500. (Свршаће се).

Црногорско Поморство.

Св. Никола, 1. Марта. — Ове недеље имали смо вјетрове средње и јаке од I. и II. кв. и гдјегод киша са узбуњеним морем.

Доједрише:

Брац. аус. уг. „Мари“, тон. 13, кап. М. Ловца, из Обота, крцат за Дубровник

Траб. при. „Хајрије“, тон. 20, кап. Омер Бећир, из Обота, крцат за Медову. Паранца итал. „Мадона деле грације“, тон. 10, кап. Д. Дечилис, празан из Обота. Одједрења није било.

Бар, 9 марта. — Ове недеље имали смо вјетрове умјерене и лагушне од I. четврца, небо ведро и мирно море.

Доједрише:

Пароб. аус. уг. „Фиуме“, тон. 420, кап. Ј. Косовић, из Медове крцат. Пароб. аус. уг. „Најаде“, тон. 495, кап. А. Лушић, из Будве крцат.

Одједрише:

Траб. при. „Аврлие“, тон. 19, кап. Алил Осман, за Скадар крцат. Траб. при. „Глорија“, тон. 38, кап. Мехмет Фазли, за Скадар крцат. Траб. тур. „Еленица“, тон. 22, кап. Х. Мустафа, за Драч, празан. Пароб. аус. уг. „Фиуме“, тон. 420, кап. Косовић, за Будву крцат. Пароброд аус. уг. „Најаде“, тон. 495, кап. Лушић, празан за Медову.

Разни Трошкови око зидања „Зетског Дома“.

Мјесец Август 1885.

Д.	фор. н.
197 Кол Ђони Гули ламару за ђумур, ацид, муријатик као рач.	6 —
198 Маки Преловој из Косијера за 56 литара виша	— 75
199 Перу Лукину за 136 литара виша, по ф. I и 36 н.	1 80
200 За зоб и виш на Ријеку и овђе	2 42
201 Гиљарду и Бетици као два рачуна за 32-ије бачве цимента из Сплјета	257 75
202 Луцану и Сину у Трету за каламиде, бандоне за трубе и друге ствари као два рачуна	470 1
203 Мату Бороју за подвоз 12 бачва цимента и за ђурију истога као рачун	65 92
204 Васу Савову за виш као рач.	2 52
205 Васу Савову за ђумур око гурда као рачун	2 88
206 Јаку Греци за јечам за магре	1 2
207 Васу Савову за виш као рач.	2 78
208 Васу Савову за виш као рач.	5 48
209 Васу Савову за виш као рач.	5 15
210 Виларди и Бечици у Сплјету као рачун за 20 бач. цимента	155 29
211 За један телеграф од „Зетског Дома“ Југославенској Акад. у Загребу	2 75
212 Вуку Јокичину као рачун за 11 кила ламарина као рачун	3 30
213 Николи Тасову за ђумур као рачун и за виде фабру и за воду из апотеке	4 80
214 Васу Савову за виш за маске	5 74
215 Васу Пинеру за разне ствари из бутиге од 2/6 до 14/11 1885 (овђе су два рачуна)	85 22
216 Јовану Фабру за 7 камина на кров „Зетског Дома“ по ф. 2 50	17 50
217 Мату Бороју за навео 20 бачва цимента и ђурију до Цег.	106 35
218 Васу Савову плата од 1 јуна до 20 Новембра 1885 т. ј. за мјесец 5 по 25 ф. мјесеч.	137 50
219 Милану Космачу Херцеговцу за 28 дана које је радио као тамничар даде му се накнаде	10 —
220 Луки Барову Капи тамничару накнаде те је радио на „Зетски Дом“	5 —
Сума фор.	1.346 96
Потоња сума	12.268 72
Свега до сад фор.	13.615 68

ИЗДАТО НАДНИЧАРИМА у години 1884.

фор. н.	
Од 29 фебруара до 3 марта	55 45
Од 5 до 10 марта	86 66
Од 12 до 17 марта	40 10
Од 19 до 24 марта	10 80
Од 27 до 31 марта	41 60
Од 2 до 7 априла	23 10
Од 9 до 14 априла	16 90
Од 16 до 21 априла	104 80
Од 23 до 28 априла	92 70
Од 30 до 5 маја	69 50
Од 7 до 13 маја	135 10
Од 13 до 19 маја	163 44
Од 21 до 26 маја	141 25
Од 28 до 2 јуна	123 60
Од 4 до 9 јуна	97 75
Од 11 до 16 јуна	129 88
Од 18 до 23 јуна	126 40
Од 25 до 30 јуна	81 60
Од 2 до 8 јула	193 43
Од 9 до 14 јула	148 98
Од 16 до 21 јула	141 19
Од 23 до 28 јула	138 32

Од 30 до 4 августа	130 59
Од 6 до 11 августа	88 44
Од 13 до 18 августа	55 20
Од 20 до 25 августа	102 72
Од 27 до 1 септембра	93 7
Од 3 до 8 септембра	58 16

У години 1885.

Од 8 до 13 јула	64 4
Од 15 до 20 јула	226 83
Од 29 до 3 августа	115 61
Од 5 до 10 августа	68 26
Од 12 до 17 августа	66 80
Од 19 до 24 августа	69 71
Од 26 до 31 августа	49 45
Од 2 до 7 септембра	24 87
Од 9 до 14 септембра	29 30
Од 16 до 21 септембра	33 62
Од 23 до 28 септембра	33 16
Од 30 до 5 октобра	29 91
Од 7 до 12 октобра	38 95
Од 14 до 19 октобра	38 84
Од 21 до 26 октобра	31 80
Од 28 до 2 новембра	31 16

Свега уздато надничарима: 3.670 84
Горња сума: 13.615 68

Свега до сад: 17.286 52

Одбор за грађевину „Зетског Дома“

Председник одбора:

Ф. Петровић

Чланови:

Ш. Поповић, В. Вулетич, Ш. Огњеновић, Ш. Кустудија, Ј. Пинер.

ИСПРАВКА.

У прошлом 10 броју „Гласа Црногорца“ у pjesми „Нашто нам живот“ (3 страница) поткрале су се ове погрешке.

Ступац трећи врта седма, оздо, наштампано је

Па шта је она јел' пуста нијема

а треба

Па шта је она, јел' пуста њема,

Исти ступац врта прва оздо наштампано је

Има' нема? ози има има

а треба

Има ли' нема? О! има, има

врта се је при штампанању морала прокути, те је изашла оваква груба погрешка. Друге мање штампанске погрешке може сам читалац и справити.

Ж.

О Г Л А С.

GRANDS MAGASINS DU
Printemps
NOUVEAUTÉS

Solaires, Lainages, Draperies, Indiennes, Modes, Robes, Confections, Vêtements pour Allettes et garçons, Jupons, Peignoirs, Trouseaux, Layettes, Lingerie, Corsés, Dentelles, Toiles, Mouchoirs, Blanc de coton, Rideaux, Etoffes pour Ameublements, Tapisserie, Meubles, Literie, Chaises, Bonnetterie, Vêtements pour Hommes, Chaussures, Parapluies, Ganterie, Châles, Cravates, Fleurs, Plumes, Passementerie, Rubans, Mercerie, Articles de Paris, Argenterie, Maroquinerie, Parfumerie, etc.

DEMANDER

le MAGNIFIQUE ALBUM ILLUSTRÉ renfermant 541 gravures, modèles inédits pour la Saison d'Été, qui

Vient de Paraître

Envoi gratis et franco contre demande affranchie adressée à

MM. JULES JALUZOT & Cie
à PARIS

Sont également envoyés franco les échantillons de tous les tissus composant les immenses assortiments du PRINTemps. (Bien spécifier les genres et prix). Expéditions dans tous les pays du monde.